Snösippan.
Lund 1840.

SNÖSIPPAN.

POETISK VINTERKALENDER

FÖR

1841.

UTGIFVEN

AF

N. LILJA.

LUND,
TRYCKT UTI BERLINGSKA BOKTRYCKERIET,
1840.

Melodier *.

1.

Gondolieren.

Hör du vid årornas takt
Sången i stjernljus qväll,
Vet der är kärlekens vakt,
Som simmar kring ditt stilla tjäll!

Ser du från vågens rand
Hur jag dig vinkar än,
Vet der är kärleks hand
Som viftar en dröm till sin ljufva vän!

2.

Aftonkänsla.

Fly ej, fly ej, du hjertats minne
Af hvad jag tidigt älskat har!

* Musiken återfinnes i Sånger till pianoforte. Ord och Musik af E. G. Geijer.

I dig, i dig ännu mitt sinne
En ungdomsstråle äger qvar.
Hvad gör mig verldens smil och lock?
Jag vänder om, och sjunger dock:
Fly ej, fly ej, du hjertats minne
Af hvad jag tidigt älskat har!
I dig, i dig ännu mitt sinne
En ungdomsstråle äger qvar.

3.

Nyårsdagen 1838.

Ensam i bräcklig farkost vågar
Seglaren sig på det vida haf,
Stjernhvalfvet öfver honom lågar,
Nedanför brusar hemskt hans graf.
Framåt! — Så är h.ns ödes bud,
Och i djupet bor, som uti himlen, Gud.

4.

Vårkänsla.

I solglans snöklädda fältet står,
Ur granskogen droppar drifvornas tår.
Men jag hör liten fågel glädtigt slå,
Han qvittrar så gällt. Jag kan det förstå.
Han frågar: Kommer ej våren?

Med vintern mig sorg gaf det flyende år
Och tryckte i hjertat sitt isande spår.

Nu jag hör liten fågel i hjertat slå.
Han qvittrar också. Jag kan det förstå.
Han frågar: Kommer ej våren?

5.

Den femtisjette födelsedagen.

När jag tänker de fordna år
Mig tycks det är liksom i går.
Likväl är länge flydd min vår,
Och re'n jag vandrar med gråa hår,
Dock än jag dikta och sjunga vill,
Och hjertat klappar ungt dertill.

6.

Minne af Adolf Törneros.

Med det unga år
Kommer åter vår,
Kommer solens makt,
Kommer skogens prakt,
Genom djup och höjd
Går en fläkt af fröjd.
Äfven hjertat sist
Om en solblick ber,
Men den vän jag mist
Kommer icke mer.

Blomstra unga år
Tills din prakt förgår!
Sjungen fäglar på nytt
Tills er glädje flytt!
Han var glad, likt er,
Och jag är det ej mer.

7.

Salongen och Skogen.

Stojande verld! du mig plågar.
Hvar finnes stillhet? dit vill jag vandra.
På allt hvad hjertat frågar,
Ej får du svar af dig sjelf, ej af andra.

Hellre i skogen jag vankar,
Aftonens fläkt genom kronorna susar.
Men mina stilla tankar
Hör jag ändå — fastän skogen brusar.

8.

Tonerna.

Tanke, hvars strider blott natten ser,
Toner, hos eder om hvila han ber!
Hjerta, som lider af dagens gny,
Toner, till eder, till er vill det fly!

Geijer.

Minne af Professorn och Riddaren Olof Kolmodin. 1839.

Glad ännu i minnet af dagens fägring
Juli-solen tryckte på jordens kinder
Afskedskyssen, firad af sabbatsqvällens
Ringning till helgsmål.

Stund af tacksam bön och af anad hvila,
Stund af heligt hopp och af ljuflig saknad!
O, när fromt de landtliga kyrkors klockor
Helsa din ankomst:

Mot all hjertats önskan ett svar du myser,
Likt ditt skimmer öfver den skörd, som gulnar;
Lif och död du höljer i samma slöjas
Rosiga strålar.

Säg oss du, fridsälla begärs förtrogna!
Säg, hvad bad, i andan, den ädle Gamle,
När till löfrik kulle, från gästfritt väntjäll,
Sakta han uppgick!

»Sådan komme äfven min lefnads helgsro,
»Stilla bidad; stilla i Gud jag somne
»Från en aftonbön, som till morgon-lofsång
»Byts, när jag vaknar.

"Stilla då mitt stoft må i jorden gömmas,
"Glömdt af verldens larm, af dess rykten onämndt;
"Minnesgod är Han, som engång de sina
"Ropar vid namnen."

Till Guds thron flög genast så helgad längtan,
Tyst; men dock bland englar melodiskt ljudlig,
Se! då sändes en ur den ljusa kretsen
Neder med ilbud.

Till den Gamle steg han, der re'n på höjden
Denne satt i lummiga trädens skymning:
Rörde lent, med himmelska läppar, vandrarns
Domnande panna;

Log med tårblick mot hans i dalen sedda
Dotter, smekte henne vid återfärden
Med sin vinges svalkande fläkt, och ingaf
Evig förtröstan.

Snart af dagakarlar, som hemåt gingo,
Sägen bars, att ofvan på kullen syntes
Från sitt dagsarbete, i ro, den vise
Åldrige slumra.

Sannt! och lutad under en ek, på blommor,
Pannan sänkt mot händren, till bön än knäppta,
Vänd mot solens flyende guld, som brann på
Grånade lockar:

Så han fanns, af spanande barn och vänner;
Skönt fulländadt så var hans sköna jordlif;
Så hans död blef endast en sinnrikt målad
Bild af hans lefnad.

Milde Fader! Man af de stilla dygder!
Andra prise främst hvad Du var i snille,
Smak och kunskap, herrliga lärargåfvor,
Livii talkonst:

Vid din vilja vörde, — din själ, som, älskvärdt
Öfver egen höghet förlägen, skydde
All den Ryktets åskande rymd, der blindvis
Domarna skipas.

Hvad är detta larm? Hvad är timlig storhet?
Svaren det, urskogar! du haf! J fjällar!
Svaren det, J, — sjelfva en skog af verldar,
Himmelens stjernor!

Hafvet minskas, fjällarna vittras — långsamt,
Men dock visst; engång skall på himlafälten
Solen sökas fåfängt, som nu Carthago
Letas på jordens.

Endast e t t, som icke förgår, är gifvet:
Anden sjelf, — af skärare ljus, än solens,
Danad; född, att bära i evig blomning
Godhetens vårlif.

Fader! i det lifvets evärdlig yngling
Står Du för oss, — leende huld, som fordom;
Ja! ej v å r a röster med flärdsång störa
Grafvens cypresser.

Tacksam suck från hjertan, som ej förgäta,
Tårars dagg från söner, som tyst välsigna,
Milde Ande! Väsen af blysam Vishet!
D e m ej försmår Du.

ATTERBOM.

Till Herr Erkebiskopen m. m. af Wingård. 1839.

När Aron, prydd i all sitt ämbets ära,
Gick, ödmjukt djerf, att blifva Herrans tolk,
"Ljus" okh "Fullkomlighet" hans bröst sågs bära
I helig sköld, kring "namnet af hans Folk" *.

Ljus, och Fullkomlighet, och Folkens Lycka!
Den trillings-flamman, jordens himlagäst,
I Korsets bild nu sammansmält, att smycka
Det trogna bröstet af dess öfverprest.

Du, som vi älska, Du, som vi beundra,
Hell Dig, med Korsets sköld, i strid och frid!
Kring Sions borg förmätna åskor dundra,
Men aldrig skalf den borgen än dervid.

Det gifs en Frihet, som ej kring sin panna
Har ormar, ej ett mordbloss i sin hand;
Född att välsigna, icke att förbanna,
Hon varnar med en röst från Fadrens land.

"Framåt!" den lösen äfvenväl är Hennes:
Men hennes "fram," — det leder uppåt blott;

---

* 2 Mos. B. c. 28. v. 29, 30.

Och hennes väg, som på sin klarhet kännes,
Evärdligt går, från Sannt, till Skönt och Godt.

Ehvar hos nalkas, skönja Höga, Låga,
Med brödrakärleks nit, hvarandras brist:
Hvad rätt jag gör? blir hvarjes första fråga;
Hvad rätt jag har? derpå han tänker sist.

Det gifs en Tro, som denna frihet föder,
Som blickar jemt mot fridens hem och ler;
Der anden lågar och der hjertat glöder,
Höj öfver svenska folken dess banér!

Det gifs en Lärdom, som har lifvets anda,
Som sträcker till allt Stort och Högt sin vård:
Dess röster sig till evig samklang blanda;
Beskydda den, i stormfri tempelgård!

En giftig dimma hänger öfver jorden;
Mer stark, än någonsin, är mörkrets här.
Välan! Det snart skall visa sig för Norden,
Hvad Herrans Öfverprest i skölden bär.

ATTERBOM.

Minne af Brukspatronen och Riddaren Olof Myhrman. 1836.

Jag mins en tid, fast det är längesen,
då lifvets vårdag på oss begge sken
vid Rämsjöns gröna strand, der idog hammar
slog takt till glädjen mellan björkens stammar.
Du var den gladaste uti vår krets:
till vågens botten och till bergets spets
du steg med öfverdådets hundra frågor,
och gjorde fröjdsprång öfver masungs-lågor.
Hur ofta drog du mig från min Homér,
ej halft förstådd, men älskad desto mer,
till vädjobanan der ett klot af masur,
en svarfvad verldsrund, under himlens azur
beskref sin båge, och slog ned med makt
och fällde kungen, ensam, bland sin vakt.
Det var en lycklig tid. Der kom en annan,
med eklöf eller lager omkring pannan,
men ock med sorger, outsörjda än,
som pröfvade, som smidde oss till män.
I olik riktning gingo våra banor:
(din var den bättre) under skilda fanor
vi gjorde lifvets fälttåg, der hvar dag
en drabbning är, och mest ett nederlag.
Lugn stod du i den drabbningen och rådig,

klar, säker, modig — om ej öfverdådig,
med kropp och sinne utaf härdadt stål,
och hvar det rätta var, der var ditt mål.
Ej diktens skimmer bländade ditt öga,
det ädla kände du, det sköna föga:
det var för bräckligt för en senfull själ,
och lycklig den, som aldrig blef dess träl.
Dock var ditt väsen mildt och brödrakärligt
emot enhvar, som slöt sig till dig ärligt,
Och trodde på dig trofast, kanske blindt:
då kom du gerna, kom du opåmint
och såg i botten på hvar sak, och sedan
kom du med hjelpen, eller dock med redan.
Ack! mången gång med lefvernets bestyr,
dem drömmarslägten glömmer eller skyr,
jag gick till dig: du ordnade och ledde
och smålog mildt hvar gång du trasslet redde.
Och mången varning fick jag ock dertill
om oron, som ej känner hvad hon vill,
och om den viljan, som beherrskar tingen,
och bygger ödet och beror af ingen.
Det var förgäfves: Verklighet och Dikt
ej väga jemt, fast begge ha sin vigt.
Det är och blir en annan makt, som styrer,
förståndets män och fantasins martyrer.

Farväl, o Broder, trogne ungdomsvän!
Ej många af dem stå mig nu igen,
de gått förut: o den, som finge följa
och dricka lifvets läkdom, glömskans bölja!
Fast intet rykte förde kring ditt namn,
en hopens lekboll, fast i jordens famn
det sofver, glömdt af tadlet och af sången,

kärt, heligt blir det dock för mig och mängen.
Och går en vän, en enslig afstonstund,
när solen sjunker öfver Hagalund,
ut till hvad Stockholm än allvarligt äger,
de dödas stilla, furukrönta läger,
och skådar der din sista hviloort,
en ringa, prålfri, grönklädd himlaport,
han tänker: "kraft och heder i förening,
en Man; en Man, i ordets högsta mening."

TEGNÉR.

Tids- och Krigsbilder.

1.

Paris den 29 Januari 1789.

NAPOLEON.

Ifrån Paris jag måste. Här förtäres
Allt stort af lumpna dagars små besvär.
På pöbelns armar Directorium bäres;
En dverg på skölden! Nej, jag trifs ej här.

Här stå partier lutade mot svärden,
Men hvad de vilja veta de ej än:
De individer se, men glömma verlden,
Och ord jag hör, men handling — hvar finns den?

Det är ej örnen här, som sväljer myggen
Uti sin flygt kring rymden, hörn från hörn;
Här pusta dårar med nation på ryggen,
Och det är myggen här — som svälja örn.

Jag månget dödsqval i mitt hjerta lider
Hvar verklös stund i detta Babylon.
Här har min själ ej några nya tider,
Här dör för verlden — jag — Napoleon!

I Nôterdam liksom på Boulevarden
Jag trifves ej: så mycket smått jag ser.
Uti Paris man märker ej kokarden
Ifrån Italiens stolta segrar mer.

Tre gånger sedd och redan glömd af alla.
Att dö och lefva, det är hårdt likväl!
Jag måste stiga, eller också falla,
Hvar stund som flyr en lager från mig stjäl.

Bourriennes.

Mig tycks att fröjd och glädje det skall skänka
Att se sig midt bland sina medborgsmän;
Att kunna sig som allas hjelte tänka,
Fastän bemött som allas förste vän.

Napoleon.

Pah, detta folk, som jag med svärdet frälsat
Ur sitt förderf, du känner ytligt blott?
Med samma jubel som det segrarn helsat,
Det skulle följa mig till min schavott.

Här är min storhet vorden ren en saga,
Jag sjelf en lekboll uti dårars hand;
Jag måste åter ut min klinga draga,
Om ej i vester — så i österland.

2.

Rapport.

1838.

"Herr General, jag framåt red
Så tappert som vid Ratan,
Men ingen enda högg jag ned,
ty tom var hela gatan.

Men då jag derom hörnet drar,
Hvad ser jag för en liga?

En folkskock för min blick jag har:
Fem fruar och en piga.

Hur svärden lyftas upp mot skyn,
Hvar hand ett vapen håller.
O, fruktansvärd var denna syn:
Fem höjda parasoller.

Jag sporrar hästen, snabb och fin,
Och högt en költed brummar,
Tar på mig just min krigarmin
Och väldigt pippskägg tummar.

Som dock jag framåt hastar nu,
På segrens fåle dragen,
Så möter mig en blåögd fru,
Så skön som sjelfva dagen.

Hon niger, rodnar, talar, ler:
»Herr General, besinna,
Ej någon kneckt kan hugga ner
En täck och älskvärd qvinna."

Hon bjöd mig allt, allting min själ,
Blott hon i fred fick vandra;
Det samma bjöds mig äfven väl
Utaf de alla andra.

Och tog jag mot helt oförsagd
Ett sådant tillbud gerna.
Ty hoppas jag min hjeltebragd
Förtjent m e d a l j och s t j e r n a.

3.

En ung Krigare.

1838.

För hin i våld, der förr jag stod
Och stolt mig uti dansen vände,
Jag kände att jag ägde mod,
Men trodde icke hvad jag kände.

Nu ser jag dock att jag bland män
Har också haft en smula lycka,
Ty jag höll tapprare igen
Än mången annan adelskrycka.

Och samma arm, som — Svea märk!
Blott tryckt förrut den fulla barmen,
Har på en gång gjort underverk,
Hell, kraften i den svenska armen!

Och samma mun, hvars blomsterord
Så väl, hvar vacker flicka känner,
Har nästan gjort epok i nord,
Har ropat eld mot medborgsmäner.

Betydelse mitt namn har fått
I verldens stora stats-bedrifter,
Kring land och rike har det gått
Sköldburet utaf dagblads-skrifter.

Hell dagen ock, med storsinthet
Den sig kring Sveas fana vänder;
Och för våra ära vexer det
Nu lagrar upp i alla — gränder.

Om vettlöst än malicen går
Till Sveriges krigare att säga:
»Att hvad vi gjort på tjugo år,
Ej ära och ej lagrar äga.»

Emot förtalet stolt dig vänd
Och visa från dig djerft attacken,
Med bragderna — i Ålandsgränd,
Med segrarna — i Stadshusbacken.

Ridderstad.

Tomterna.

Och under jorden, i de gömda kamrar,
en tomt så till er annan lägger orden,
der på sitt block han oförtrutet hamrar

"Hvad nyhet för du med från ofvan jorden?
Hur går med verket, som så ståtligt göra
de vise herrarna i höga norden?"

Och så den andre småler i hans öra:
"På höga ställningar de vise sitta
och konsterfaret murarslefven föra.

Och månget mäkta fyndigt råd de hitta
att göra splitternytt utaf det gamla,
och lappa refvorna, så godt de gitta.

Och uppå murar, färdiga att ramla,
de bygga granna torn att folk förvilla,
och sig en skön och evig ära samla.

Det är en fröjd att se, — och icke illa
det kläder dessa nobla riksgesäller,
hur de på hvar sitt håll sin bygglust stilla!

I guld och band, — det kramset pengar gäller!
de sitta der i solskenet och lysa;
af sjelfförnöjelse då bröstet sväller.

Men nerkring stå en mängd, som bifall mysa
och för hvart slag af slefven djupt sig buga,
och ropa prosit, när de vise nysa."

"Godt! Det är synd att dem ur leken truga;
de roe sig! Må glädjeropen skalla!
Det tar dock slut, så påstå visa sluga.

Ty dömd är byggningen likväl att falla;
allenast snällt vi på dess grundval knacka
Och verka uti samma riktning alla.

När så vi hunnit allting undanhacka,
att på en hvalfsten blott det hela trycker,
sin konst de vise skola lagom tacka.

Ett slag! . . . I djupet det alltsammans rycker,
och herrskapet med ängsliga fasoner
skall brådtom få att klättra ner; jag tycker,
att det är skada dock på guldgaloner!" . . .

Orvar Odd.

Aspen.

Vinden tystnar: sista fläkten
Slumrar in från lek och strid.
Trädens flock, i gröna drägten,
Hvilar ut i stilla frid.

Aspen ensamt sorgligt klagar,
Hon kan ingen hvila få.
Vet —— i tidens första dagar
Var likväl det icke så;

När det då blef lungt i lunden,
Stod ock hon så stilla glad
I den slutna syskonrunden
Med i slummer sänkta blad.

Men den dag då hatet tände
Blodigt bloss och stormen ljöd,
När den milde Gudasände
Skulle dö sin offerdöd;

Låt ju hon, af menskan lånad,
Till det kors sig forma då,
Hvarpå Christus, grymt förhånad,
Gjöt sitt blod — så mild ändå.

Straxt flög ångrens bittra oro
Smärtsamt in i hennes bröst.

Och de dar, som fridens voro,
Nu hon sörjer utan tröst.

Och ännu, när höstens dimmor
Jagas fram i gulnad lund,
Dallra blodets röda strimmor
På hvart blad i kronans rund.

Derför ser du, om ock fläkten
Slumrar in från lek och strid,
Aspen dock i glesa drägten
Ständigt skälfva utan frid.

Carlén.

Sång för Elfsborgs Jägare.

I borgarns koja råder frid;
Men djerft vi svärdshugg byta.
Som blixten snabb, så går vår tid;
I läger, stormning och i strid
vi vårt kamratskap knyta!

Ty bragd och slag — ej lugn och fred
vi älska på vår bana;
der månen går bland åskmoln ned
och stormen bor i våra led
och hviftar i vår fana.

Så doft hörs våra jagthorns skall
i ljusa sommarqvällen,
i harmoni med strömmars svall
och dån från strida vattenfall,
som störta ned från fjällen!

O, bleka död! du är vår värd
i kampens fester sköna,
du gästar våra blåa svärd,
som frossa vildt i ledlingsfärd
på Rotas ängar gröna!

Der töms i blod på ljungväxt hed
också din skål i botten!

ty det är gammal jägarsed
att svälja sista droppen ned
och träffa alla skotten.

Och ingen skall för oss gå fri,
som för sitt fall är mogen;
den djerfves lifstråd klippa vi,
bland snår och häckar gömda i
ett bakhåll uti skogen!

Men lifvet börjar bli för tungt,
för liksvept segrens minne;
och med ett blod, så varmt och ungt,
är här i Sverige alltför lugnt
för ett oroligt sinne!

Och än står svenska äran qvar
uti den svenska hären
i oförduuklad glans, så klar,
och bergfast, som hon altid var,
likt klipporna i skären!

O, gif oss derför bly och krut
och order, Drott, att jaga!
Och jägarne vid fejdens slut,
om du oss för mot öster ut,
hem i triumf dig draga!

I Tyskland sist vi stridde bra
med studsare och kula!
härnäst vi ut, som lejon, dra!
Hell! Elfsborgs Jägare! hurra!
Hell! alla blå och gula!

Manfred.

"Cultur, Bildning."

A.

"Kallt är folkets hjerta,
Då ej bildnings-glöden
Tänder ädel smärta,
Tänder kärlek, stark som döden."

B.

Blinde, som ej mellan
Islands högsta isar
Sett den heta källan,
Ej förstår hvad den bevisar!

A.

Varm är blott Culturen,
Den är själens söder,
Der, som i naturen
Endast verklig skönhet glöder.

B.

Blinde! Vändkretsbergen
Ha ej eld, blott isar,
Skifta dock ej färgen.
Intet liknelsen bevisar!

Wieselgren

Sång för Zoologiska Jägarsällskapet.

Ser du solens spann, som tågar
mot oändlig rymd ur morgonskyn?
Ut att se hur lifvet lågar,
ut att handla inför dagens syn!
Evigt fängslad vid sin lampa
grubblarn vake sig till lockar grå:
der som björn och varglo trampa,
der har nordens yngling spår att gå.

Himlen blå och fältet herrligt!
Låt oss jaga, skönt är jägarns dåd.
Kulan går sin bana ärligt,
se, der tumlar markens villebråd.
Forskare, som fåfängt riktar
tankens öga, hvar ett mål du fann,
se på jägarn hur han siktar,
skarpt och säkert derför träffar han.

Lustigt öfver berg och slätter,
djerf är jägarns fot med vingar på.
Flygen ej, J fågelätter,
dock vi fälla eder nog ändå.
Stolta jofursörn, som svingar
högt mot solen, högt mot ljusets hem,
akta dina säkra vingar,
jägarkonsten vet att stäcka dem!

Flyger kulan ut, den skonar
intet, som i skotthåll är dervid;
men i jägarns bössa thronar
ej förstöring blott, men vård och frid.
Tjäder, mata dina ungar,
dufvor, kyssens i er gröna lund;
ingen eld för eder ljungar,
jägarn älskar kärlekens förbund.

Lutar dagen ned mot vester,
fattar lifvet trött om qvällens knän;
nejdens fjäderklädda gäster
till sin lätta slummer flykte hän!
Der en ättehögs minnen drömma
jägarn hvilar medan stunden flyr;
har han då ett glas att tömma,
skål för jagten och dess äfventyr.

Assar Lindeblad.

Guds kärlek.

"Allt har Han väl beställt." Hvad under
i nådens rike alla stunder!
Han öppnar hjertan för sitt ord
och läppar till sit pris upplåter,
och den, som ångrens tårar gråter,
hugsvalar Han vid nådens bord.

När du på syndens vägar träder
och uti verldens sorl dig gläder,
förglömmande ditt sanna väl,
Han kallar dig med fadersstämma,
för att ditt lopp i synden hämma
och frälsa en förvillad själ.

När väckt af lagens blixt du bäfvar
för Herrans vrede, och du sväfvar
på branten af en evig död,
då räcker Han dig fadershanden,
vill föra den betryckta anden
till frid och frälsning ur all nöd.

När lifvets mörka skuggor falla
uppå din stig, när vänner alla
dig öfverge med frusna bröst,
tro ej, att Han dig öfvergifver,

ditt ljus i mörkret Han förblifver,
och uti lidandet din tröst.

När nödens frestelse dig ställer
på sina tinnar, när det gäller
att tro, der ingen utsigt är,
var viss att Herren hjelp dig sänder,
sjelf bär Han dig på sina händer,
och nåd och råd Han dig beskär.

När korset på din skuldra hvilar,
och sorgklädt hopp till Honom ilar
i vakor, pröfningar och strid,
visst blifva dina böner hörda,
sjelf väger Han åt dig din börda
och ger dig seger, kraft och frid.

Och sist när aftonen är inne,
och lifvet slocknar som ett minne,
och döden vid din panna rör,
då står Han vid ditt läger nära
för att din själ från jorden bära
till himlens sälla jubelchör.

Assar Lindeblad.

Söndagseftermiddagen på landet.

Slut det är med middagsbråket,
Granris strös på golfvet ut:
Om kollekt och ingångsspråket
Inspektorn har talt till slut.

Pappa nu sin pipa stoppar,
Slår sig tung i soffan ner;
Kaffe dricks ur fasters koppar:
Surkålslukten käns ej mer.

Mormor läser sin postilla,
Ber till Gud i evighet;
Thilda gäspar, mår så illa:
Skinkan var så fasligt fet!

Informatorn sitter trägen
Vid ett fönster, röd och varm,
Räknar jäntorna på vägen,
Der de vandra arm i arm.

Ifrån köket gamla Lena
Gnolar högljudt på en psalm;
Karo hvilar, trött i bena,
Nervid porten på sin halm.

Prostens dräng vid trädgårdsgrinden
Jemte Brygghusmaja står,

Och ur kistan uppå vinden
Får han snart en afskedstår.

Men i knät på mamma sitter
Lilla Per, den "snälla gris,"
Lyss på sparfvens muntra qvitter,
Han, som aldrig plär få ris.

Bakom systers myrtenblomma
Kura barnen i sitt lag,
Undra om det ej skall komma
Någon främmande i dag.

Stackars Moppe ömt de smeka
Der han gnäller under stoln:
Han med Emma ville leka,
Men ref sönder nya kjoln.

Ur sin dröm nu Thilda vaknar,
Ser så mulen ut och tvär;
Staden hon ofantligt saknar:
Kors, hvad söndan tråkig är!

Med gitarrn, kring halsen bunden,
Sitter undertecknad stum,
Tills han går i skymningsstunden
In i guvernantens rum.

Der han vackert musicerar —
Och hans stämma blir så len,
När han sist mamsell trakterar
Med ett stycke af

CARLÉN.

Bilder ur naturen.

1.

Natten.

Ljus är natten, skön är natten,
sommarns natt i norden,
värmen leker öfver land och vatten,
salighet bekläder jorden:
näktergalen slår
uti fjerran lund;
natten blott en stund
öfver fästet rår,
morgonrodnan tänds på himlabågen,
solen blickar snart ur vågen.

Hög är natten, skön är natten,
vintrens natt i norden!
månen lyser klar kring land och vatten,
och i snödrägt hvilar jorden,
öfver fjällens led
ljusa norrsken stå,
och ur dunkelt blå
blicka stjernor ned,
solen än i morgonväkten drömmer,
men att vakna upp hon glömmer.

Mild är natten, lugn är natten,
hjertats natt i grafven,

som ett månljus öfver land och vatten,
som en vårfläkt öfver hafven.
Ingen sorgens hand
trycker sinnet ner,
endast friden ler
öfver grafvens land,
till dess evighetens morgon tänder
purpurljus kring nattens länder.

2.

Hafvet.

Se hur hafvets vägor svalla,
hur de jemt mot stranden slå,
och hur solens strålar falla
kring dess stora fält, det blå.
Glade på dess böljor flyta
menskor hän till fjerran riken,
fågeln gungar på dess yta
i den spegelklara viken,
svanen sjunger deruppå.

Evig strid och oro härdar
hafvets bölja ut så lätt,
mellan öar, skär och verldar
går hon kring den vida slätt.
Än hon leker glad vid stränder
smyckade med blomsterbräddar,
och ibland med stormens händer
dem en graf i djupet bäddar,
som på hennes vägar trädt.

Men för menskan tryggt hon banar
stigar kringom jordens rund,
fast ej någon tanke anar
hvad som bor i djupets grund.
Ur sitt visthus ingen tömmer
skatterna, som hafvet äter;
ingen vet hvad böljan gömmer,
ingen med sin måttstock mäter
vågen i de minsta sund.

Menska, i ditt eget hjerta
lifvets ocean du bär;
hopp och villor, fröjd och smärta
gunga sina vågor der,
stundom hotande och vreda,
stundom glädtiga och yra.
Kan du ej dess böljor leda,
icke vill du hafvet styra:
skåda i ditt bröst och lär!

3.

Den första Frostnatten.

Nyss stod ängen grön,
och dess blomsterdag var än i hösten skön,
men af härjarn snart dess prakt är skördad:
frosten ligger hvit kring dal och lund,
och hvar blomma i sin rosenblund
blef i nattens drömmar mördad.
Se hur bladen bort från träden dö
och hur stormen dem kring fälten sprider,
se hur det mot is och snö
och mot vinter lider!

Blommans sista knopp
hann ej väckas än till lifvets morgon opp,
hann ej än sin blick mot ljuset våga,
ty den kalla nattens vind
kysste färgen från dess blomsterkind,
släckte lifvets purpurlåga;
derför ligger höstens afskedstår
stum och stelnad på den kalla jorden.
Menska, blicka ut mot vår
från din köld i norden!

Har din lefnad höst,
fryser våren bort inom ditt eget bröst,
vissnar lifvet för ditt trötta öga,
hoppas då, ty aftonen är när,
då all jorden med sin glädje är
emot himlens sällhet föga,
och i grafven hvilar hjertat tryggt,
liksom böljan i den lugna viken.
Menskans riddarhus är byggt
i de dödas riken

Men som södrens land
blomma glödande i solens milda brand,
likså menskoslägtet evigt blommar
ifrån land till land, från kust till kust:
ljus och bildning, sång och lefnadslust
vexla i dess sköna sommar;
ingen frostnatt bränner bladen bort,
inga drifvor kring dess höjder falla.
Dock är blomsterdagen kort
för oss menskor alla.

N. Lilja.

Jetten Finn.

På Helgonabacken vid Lund, der nu
mamsell och fru
spatsera i doftande lunder,
der bodde det fordom en kämpe så gram
af jettestam,
han hade sin kula derunder.

S:t Laurents var kommen från Saxland hit,
med christlig nit
han lärde de himmelska tingen.
Hvar kulle, bestrålad af himmelens sol,
var predikstol,
men kyrka det hade de ingen

Då talade jetten med hån: "helt visst
är hvite Christ
en Gud, som sitt tempel är värdig.
Jag bygger det, om du säger mig sen
mitt namn allen,
när kyrkan är murad och färdig.

Men kan du ej säga mitt namn, välan
du vise man,
gif akt på hvad vite jag sätter:
då måste du ge mig åt mina små,

de ljusa två,
som vandra på himmelens slätter.»

»Du hedniske dåre, på himlens fält,
der Gud dem ställt,
sin gång gå solen och månen.
Så goda som onda de se uppå
ifrån det blå
och lysa den vise och fånen.»

»Klokt svaradt, sad jetten. Väl mörkt också,
jag kan förstå,
dem utan, här blefve i Skåne.
Välan, jag begär blott hvad sjelf du har,
ditt ögonpar,
och afstår från sol och från måne.»

»Blir kyrkan blott byggd, var den frommes svar,
mitt ögonpar
till rof jag dig gerna vill unna.
De himmelska syner ej slockna med det,
Guds Majestät,
Guds lof kan den blinde förkunna.» —

Nu kretsen blef helgad och bönen sagd
och grunden lagd,
till verket jetten vill hasta.
Först hvälfver han kryptan, sin kulas bild,
från dagen skild,
med bågar som himlens så fasta.

Derefter till Romeleklint han drar,
ett berg han tar
och rycker från lossnande rötter.

Hem bär han det sedan med säkra fjät
och trampar det
i stycken med jernskodda fötter.

"Du stenblock, lägg dig, du jernkramp håll,
väx hög som troll,
du mur som trollet har grundat!
Mitt namn vet ej munken, min dotter späd
skall leka med
hans ögon, förrn månen sig rundat."

De väldiga murarna stiga med hast;
som jorden fast
står jettebyggd kyrka från grunden,
och inom på mäktiga skulderblad
en pelarrad
uppstöder den höghvälfda runden.

På tornets tinning satt jetten glad
och log och qvad:
i kyrkan nu fattas mig föga.
Jag murar och murar: förrn solen går ner
mig munken ger
mitt namn — eller också sitt öga.

På Helgonabacken med sorgset mod
S:t Laurents stod
och såg åt middagens stjerna.
"Du skänk'e mig ögon, Du fader och vän,
tag dem igen,
Du vet att jag offrar dem gerna.

Hur blå är Din himmel, Din jord, hur grön,
Din sol hur skön!

Dock — icke med Dig må jag tvista.
O! Låt mig få se dem (min syn blir ej lång)
ännu en gång,
den käraste gången, den sista!

Se, Fader, till mig från Din himmel ned,
den blinde led,
och styrk mig med Ordet och Anden!
Jag vill ej klaga på nattlig stig,
blott prisa Dig
och längta till ljusare landen."

Då hör han en sång, en sällsam en,
kom ej från gren,
kom icke ur skyn, men ur jorden.
Den brusar som stormen inunder ö,
som fjerran sjö,
men ändtligt förnimmer han orden!

"Sof, liten Sölve, sof sonen min,
din fader Finn
han sitter och murar derofvan.
Sof, liten Gerda, skön dotter min,
din fader Finn
till qvällen kommer med gåfvan."

Till kyrkan S:t Laurents sig glad beger:
"Du Finn kom ner,
Finn, Finn, kom ner ur det höga,
På taket det fattas en endaste sten,
den lägges sen,
men Gud har bevarat mitt öga."

"Och heter jag Finn, af jetetätt
ej läggs så lätt
den stenen — den eden jag svär dig.
En evig ruin skall din kyrka stå,
och utanpå
och innantill aldrig bli färdig.

Dock — heter jag Finn, forfar han vred,
jag bryter ned
den dumma, den hålkade klyftan." —
Då springer han ned i raseri
och griper i
grundpelaren, rotad i kryptan.

Han ryter och rycker. Då nickar till fall
den byggnad all,
när styrkan med ens honom felar.
Till sten blir Finn, får ej lif igen.
Så står han än
och famnar sin väldige pelar.

Och allt sen den tiden, mång hundrade år,
som templet står,
jemt något det fattas uppå det.
Der bygges förgäfves, år ut och år in,
och dertill Finn
är skull — och ej Domkyrko-Rådet.

Tegnér.

Söndagsskolen.

En skola känner jag som trifs,
hvad än må bli de andras öden,
der vexelundervisning drifs,
men — mellan lifvet blott och döden.

En himlens monitör är der,
hvars röst bland barnen ypperst gäller,
från Sion sångarskolan är
och ifrån Sinai hans tabeller.

Hur skönt att stafva deruppå
och göra läraren till viljes
och lägga hop hvad vi förmå,
tills det blir jullof och man skiljes.

Man går ej ur den skolen ut
i verlden, men i andra verlden,
ty lärarns varning tar ej slut
på denna sidan himmelsfärden.

Hans lära är för höst och vår,
den stundom varnar, stundom lockar
och fridens säd i hjertat sår
och blommor mellan grafvar plockar.

Det ges ej högre lära spord
inunder eller ofvan solen.
Lyss derför till hans fadersord,
du söndagsbarn i söndagsskolen.

TEGNÉR.

Österländska bildspråk.

(Öfversättning.)

1.

Menniskans företräde.

Äfven djuret fattar ordet,
häst och elefant begripa
sina ledare ; men menskan
fattar hvad som ej blir taladt,
skådar meningen i själen,
läser tanken utan ord.

2.

Vänskapen.

Såsom morgontimmens skugga
är dock vänskap med de onda,
stund från stund den tager af.
Men en vänskap med de goda
växer såsom aftonskuggan,
till dess lifvets sol går ned.

3.

Vänskap af sämre slag är lik ett käril af lera,
lätt det brytes, och knapt botas det åter igen.
Ädlare själar likna en gyllene skål, som ej brytes,
aldrig fläckad af rost, är den och blifver den guld.

4.

Kolet.

Fly den själ, der passionerna bo, som kolet du undflyr:
glödande bränner det dig, slocknadt det smutsar din hand.

5.

Den godes handlingar.

Se, hur den gyllne sol bestrålar morgonens blommor,
se hur månen i glans gjuter sin dagg uppå dem,
oombedda: så strömmar det friskande regnet till jorden
oombedt: så gör äfven den gode allt godt.

6.

Näktergalen och qvinnan.

Skönhet hos näktergaln, hvad är det? Den älskliga stämman.
Skönhet hos qvinnan, hvad? Trohet, osviklig och ren.
Qvinnan är mannens hjerta, är husets själ, hon är barnens
moder: på henne allen hänger den kommande tid.

Assar Lindeblad.

Blommans längtan.

I min trädgärd stod den skönsta blomman
tidigt vaknad upp midsommardagen,
och jag sporde: hulda blomma, säg mig
hvem dig väckte så ur morgonslumren,
medan ännu all naturen hvilar
och omkring dig dina syskon sofva?
Blomman svarte: "blott mitt hjertas längtan
väckte mig ur mina morgondrömmar,
medan ännu mina syskon sofva,
ty jag tänkte på din flicka, tänkte:
snart skall hon bland sina blommor vandra
och den skönaste ibland dem välja
att densamma glad vid barmen fästa.
Derför slog jag tidigt upp mitt öga
för att möta hennes, när han kommer,
kanske unnar hon mig då att hvila
och att vissna bort och dö hos henne."

Flickan kom och blomman tog
och vid hennes bröst den sköna dog:
Finge jag engång mitt hufvud luta
tryggt till hennes bröst och der min lefnad sluta!

N. Lilja.

Skaldens syn.

Hänryckt engång i min ungdom stod jag
djupt försjunken i mig sjelf och tänkte
blott på englar och på morgonrodnor,
och då öppnades den blåa himlen
för min andes längtansfulla öga,
och derinne såg jag ej blott englar,
som med sång förkunna ljusets ära,
ej blott tidens morgonrodnor alla,
som med heligt jubel låfvat Herran,
då det ljusnade kring jord och himlar
och var morgon på den första dagen;
men jag såg en solbeglänst oändligt
salig blomsterdag, som vår och sommar
hopasmält och allt dess ljus och skönhet
gjutits samman kring en enda morgon.
Och jag tänkte i mitt rörda sinne:
Herre, här är godt hos dig att vara
fjerran ifrån jordens blomstertider.
Men då sade anden till mig: "yngling,
vandra ut bland folken och predika!"
För hans fötter föll jag ned och sporde:
säg mig, Herre, hvad skall jag predika?
Och han sade: "menskobarn, förmår du
ej förkunna mig för jordens slägter
och predika blommor, ljus och skönhet!"

N. Lilja.

Friskt ljus!

(Melod. Gutär båd natt och dag).

Friskt ljus, då riksdag ler!
Vänd Sverige upp och ner,
sky ej personen,
lyft på nationen,
lyft så att den ser
friskt ljus, då riksdag ler!
Bara lustigt man kalasar
och har utskotts-hurrabasar,
hvad gör då om någon :,:
rasar,
blott han litet frihet ger.

Friskt ljus kring dal och fjäll!
Vår frihetsrock beställ
fjerran från vester,
der bor en mäster
som är riktigt snäll;
friskt ljus kring dal och fjäll!
Likagodt hvarthän det lutar,
lappas blott med nya klutar,
blott man ej från öster :,:
mutar,
då är jag förnöjd och säll.

Sankt Göran.

Författare:

Rättelse: sid. 7. r. 5 st. Vid läs: Vi